

KANDIDATNUMMER 3039

Sidetall 1 av 3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

en internasjonale sommerskole

iversitetet i Oslo

14

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

- 1) det geografiske området der samene har bodd
- 2) den etniske folkegruppen

2. Hva er Nordkalotten?

Det er en plass hvor samene kommer fra.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

- 1) genetisk avstanding
- 2) morsmål
- 3) personlige ønsker
- 4) eller kombinasjon av alle faktorer

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Noen siida (lag eller grupper) slo seg sammen og etablerte små same byer

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Fordi de flyttet fra sted til sted

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

- 1) språkpolitikk (måtte snakke bare på norsk)
- 2) jordbrukspolitikk (bare norske statsborgere som kunne snakke, lese og skrive norsk.)

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

At myndighetene ikke kan forby samene å utvikle sin kultur, sitt språk

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

De er opptatt av at same har stor plass i media, de utvikler samiske literatur og kultur i alle de nordiske landene

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Han var en sjaman som kunne kommunisere både med folk og med guder, var en helbrøder, sosialarbeider og historieforteller

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Det er en mann som etablerte en kristen bevegelse, lære på Nordkalotten blant samene

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

3039

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Det er en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker som aner ikke hva de skal gjøre med livene sine.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Det fordi de speiler samfunnet de lever i og dette er ikke de unges skyld.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han ikke er voksen ennå, han må bestemme seg
~~va han~~

hva han vil gjøre for sin egen skyld.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" en periode i livet når de unge tror på at de har tid til å gjøre hva som helst og alt skal bli hva som de vil.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet er tjueårene
3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som kidults og twixters
4. Økte valgmuligheter og økt ansvar for eget livsløp har ført til økt individualisering.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ikke mer som må realiseres i trettiårene

C. Alternative uttryksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper utvikler man seg i forskjellige områder.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret over denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommnet tilbake for å studere videre.

D. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ~~var~~ ^{ble} ~~ble~~ ^{funnet} død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne ~~kan~~ ^{oppleve}, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka å handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere hadde opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre hadde gjort var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist forteller historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva er livet bygd på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir har blitt
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston ha vært
 å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger...

(så) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene så de unge ofte har store forventninger...

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet...

(for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger...

(av den grunn) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene av den grunn at de unge...

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.*viktig – periode*Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktig enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse****Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.****Ventelister for kortreist, økologisk mat***Aftenposten, 14. juli 2014*Det er på ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Euda flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i sårt grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner på helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, tunge verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å bruke
spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene også bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer ved omkring i Oslo, og er allerede på utkikk av nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link til bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

② I begynnelsen vil jeg skrive argumenter "imot" tiggeforbud fordi det også er min forhold til dette problemet. Og etterpå skal jeg skrive om argumenter "for" og min mening om det.

Først og fremst, kan du ikke få andre mennesker å arbeide. Hvis de ikke vil, skal de ikke. Og jeg, som en borger i mitt land, ønsker ikke å kaste dem bort fordi det må være grunn til at de gjør sånt og det er min forpliktelse som menneske å prøve å forstå andre. Og så vi må ta notis at at noen ganger kan man reise til utlandet og miste alle penger og da må man tigge bare for å reise hjem.

Men på den andre siden, er det sant, selvfølgelig, at Norge er litt unik fordi Norge er et av de rikeste landene i verden. Folk kan flytte til Norge for å "tjene" penger og derfor ønsker man å forby tigging.

Jeg synes hvis det ~~er~~ skjer, skal det være renere på gata og i byer. Det skal ikke være så mange sykdommer blant dem fordi de ^{ikke} passer, vanligvis, på helse. Og så noen velger å være en tigger selv om de har utdannelse. Det er litt uforståelig for meg. Hvis du er trøtt, er det greit å slappe av litt i skogen men man må komme tilbake til virkelighet.

Jeg synes at et av de viktigste tingene i livet er å arbeide. Fordi det gjør deg bedre og du har følelse at du ikke bare lever men gjør noe fornuftig og nyttig for samfunnet. Fattigdom er ikke noe morsomt. Det er tungt å tigge fordi det betyr at du ikke har oppnådd verdighet, du ikke utvikler seg. Jeg synes alltid at det sårer min stolhet å be foreldrene mine for penger fordi jeg er i stand til å tjene

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3039

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs intensiv mellomkurs i norsk, trinn III

Page/Side 2 of/av 2

Do not write
in this space

penger selv. Derfor synes jeg at ingen skal tigge
hvis en har noen ~~ty~~ muligheter å arbeide selv.